

NÆSTEN 4 UD AF 10 VIL BETALE TOPSKAT PÅ ET TIDSPUNKT I LIVET

30-09-2016

AF MADS LUNDBY HANSEN (21 23 79 52), CARL-CHRISTIAN HEIBERG

RESUMÉ

I denne analyse har CEPOS beregnet, at 4 ud af 10 danskere (39 pct.) forventes at komme til at betale topskat i mindst 1 år gennem livet. Hvis man tager udgangspunkt i den nulevende befolkning, så svarer det til, at over 2 millioner af de nulevende danskere kommer til at betale topskat eller har gjort det. I 2016 er der 500.000 topskatteydere, svarende til ca. 11 pct. af befolkningen over 18 år. Der er således stor forskel på, om man ser på antallet af topskatteydere i et enkelt år (500.000 i 2016, svarende til 11 pct. af alle over 18 år), eller man ser på det i et livsperspektiv. Når flere over et livsforløb betaler topskat, skyldes det, at indkomsten varierer over tid. F.eks. kan studerende med lave indkomster i dag få høje indkomster senere i livet, når deres uddannelse er færdiggjort mv. Endvidere har bl.a. selvstændige meget svingende indkomster. Beregningerne er udført på baggrund af data fra Danmarks Statistiks personregistre. Udgangspunktet er også Thornings fuldt indfasede skattereform, hvor topskattegrænsen øges til 489.000 kr. i 2022. Ser man på årgang 1955, der var 39 år i 1994, da topskatten blev indført, har 58 pct. betalt topskat. Imidlertid er topskattegrænsen øget fra 403.000 kr. i 1994 til 489.000 kr. i 2022. Derfor falder andelen berørt af topskatten fra 58 til 39 pct.

Topskatten blev indført i 1994, og har dermed eksisteret i 22 år. I denne analyse følges årgang 1955 (alle personer som er født i 1955, og som er 60-61 år i dag), og det beregnes, hvor stor en andel af årgangen, der har betalt topskat i et eller flere år i perioden 1994-2014. For denne årgang gælder det, at de var 39 år, da topskatten blev indført, og at de i resten af deres karriere har haft et skattesystem med topskat.

Dataudtrækket viser, at ca. 58 pct. af årgang 1955 har betalt topskat i mindst et år. Ca. 33 pct. har betalt topskat i mindst 7 år, mens ca. 25 pct. af årgangen har betalt topskat over halvdelen af tiden (dvs. mindst 11 år), og 20 pct. har betalt topskat i mindst 14 af årene.

Tabel 1. Andel af årgang 1950, som har betalt topskat

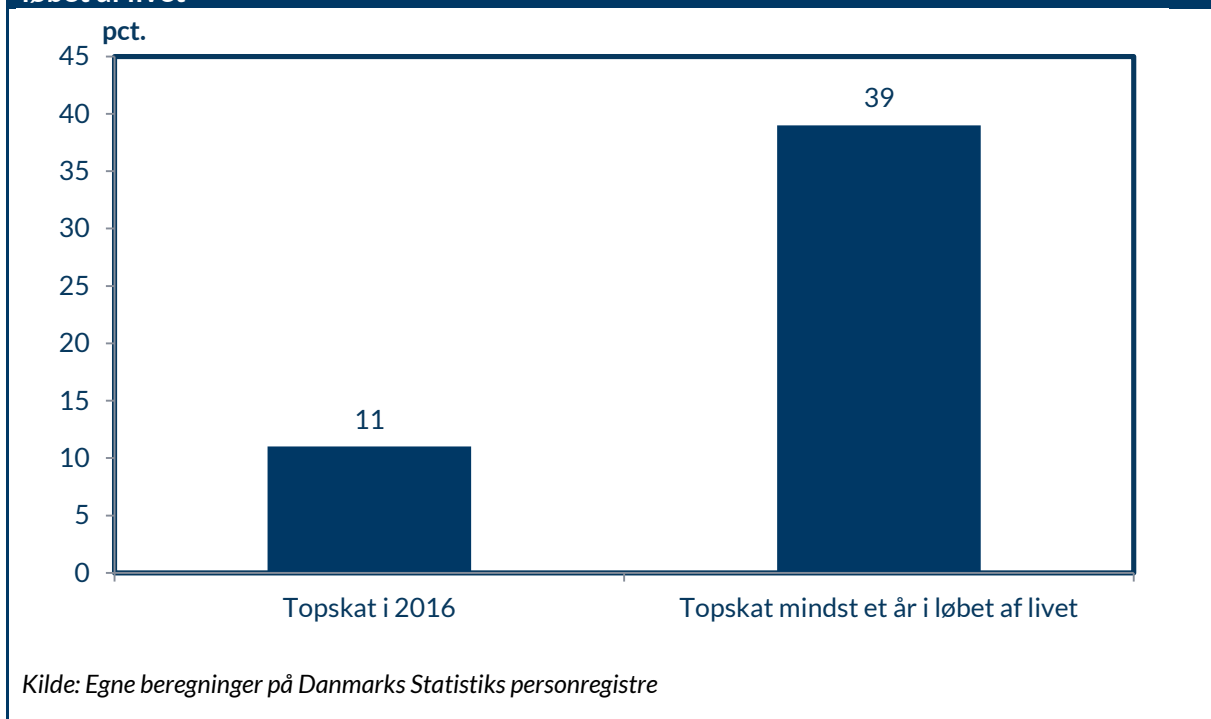
	pct.
Andel som har betalt topskat i mindst et år	57,8
Andel som har betalt topskat i mindst 1/3-del af tiden	33,5
Andel som har betalt topskat over halvdelen af tiden	25,2
Andel som har betalt topskat i mindst 2/3-del af tiden	19,6

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks personregistre

Grænsen for, hvornår man skal betale topskat, er blevet hævet betydeligt. I 1994 udgjorde topskattegrænsen 404.000 kr. (2016-PL), hvor den i dag udgør 467.000 kr. I 2022 vil den udgøre 489.000 kr. som følge af Thornings skattereform. Da topskattegrænsen forhøjes de kommende år, kan man forvente, at færre over livet kommer til at betale topskat.

I 2016 er der 500.000 topskatteydere, svarende til ca. 11 pct. af befolkningen over 18 år. CEPOS' beregninger viser imidlertid, at ca. 39 pct. år vil komme til at betale topskat mindst 1 år i løbet af livet¹. Hvis man tager udgangspunkt i den nulevende befolkning, så svarer det til, at over 2 millioner af de nulevende danskere kommer til at betale topskat.

Figur 1. Andel af den voksne befolkning der betaler topskat i hhv. 2016 og mindst et år i løbet af livet

Der er to grunde til, at det er en større andel, som betaler topskat, når man ser på en længere periode end et enkelt år.

For det første har en del personer, særligt selvstændige, udsving i deres indkomst fra det ene år til det andet. Således vil nogle personer være topskatteydere i de gode år og bundskatteydere i

¹ Beregningerne er udført ved at se på de 32-åriges indkomster i 1987 og følge årgangen år for år, til og med de er 59 år i 2014. Herefter er Thorning-reformens fuldt indfasede topskattegrænse lagt ned over indkomstprofilen for at se hvor mange, der bliver berørt af topskatten i det nuværende skattesystem. Det vil kun være ganske få 18-31 årige, der i dette aldersinterval betaler topskat, men ikke gør det i alderen 32-59 år. Dataudtræk fra Danmarks Statistiks indkomstregister viser også, at der er ganske få +60-årige, der betaler topskat, som ikke gjorde det i alderen op til 60 år.

de mindre gode år. Det er således ikke kun personer med høje indkomster hele livet, som betaler topskat, men også personer med mere beskedne livsindkomster, som har enkelte gode år.

For det andet er der en naturlig udvikling i indkomsten over livet. Som ung har man typisk en lav indkomst, dels fordi man ikke arbejder så meget, mens man uddanner sig, og dels fordi man ikke er så produktiv, lige når man kommer ind på arbejdsmarkedet. Der er derfor meget få unge, som betaler topskat. Som årene går, får disse unge dog mere erfaring og kravler op ad løn- og karrierestigen, og en langt større andel kommer til at betale topskat. Når man går på pension, falder indkomsten mærkbart, og der er kun få pensionister, som betaler topskat. Lidt groft sagt er topskatten fortrinsvis en skat på de midaldrende (da det er det tidspunkt i livet, hvor man tjener mest). Da stort set alle bliver midaldrende, er der således mange, som kommer til at betale topskat i en periode af deres liv.

Tabel 2. Topskattegrænse i 2016-PL

	<i>kr.</i>
1994-2009	403.500
2010	436.500
2011	428.300
2012	415.000
2013	441.100
2014	462.200
2015	465.600
2016	467.300
2017	469.300
2018	477.500
2019	480.800
2020	486.400
2021	487.900
2022	489.000

Kilde: Egne beregninger